

AĞUSTOS 2023

UNIMA BÜLTENİ

SAYI 11

HAYAL CADIRI

DESTEK
KUMPANYASI

ÖN SÖZ

2023 yılının Ağustos ayında, yeni sayımız ile birlikte siz değerli okuyucularımızla buluşuyoruz.

Dünya tarihinde örneğine az rastlanır bir felaket, 6 Şubat'ta Türkiye'yi vurdu. 11 ilimizi etkileyen depremde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet dileriz. Böyle zorlu ve acı dolu bir süreçte, bizler de kurum olarak üzerimize düşen sorumlulukların bilinciyle, ilk andan itibaren çalışmalarımıza başladık. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda, UNIMA Türkiye Millî Merkezi ve Karagöz Derneği'nin öncülüğünde, bizlere destek olan kurumların, sanatçıların, akademisyenlerin, gönüllülerin desteğiyle "Hayal Çadırı Destek Kumpanyası"nı hayata geçirerek, deprem bölgesi başta olmak üzere diğer şehirlerde depremden etkilenen çocuklarımızla buluştuk.

Hayal Çadırı, çocuklarımızın yüzünde tebessüm oluşturmak ve kalplerinde mutluluk bırakmak amacıyla çıktığımız bir yolculuk oldu. İlk olarak Hatay'da başlayan bu yolculuk, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Malatya gibi illerde 100'ün üzerinde etkinlikle çocuklarımızla buluştu.

Hayal Çadırı Destek Kumpanyası'na Millî Eğitim Bakanlığı, UNESCO Türkiye Millî Merkezi, Pervasız Yapım, Özel Tiyatrolar Girişimi, Hadi Poyrazoğlu Derneği ve Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü bu yolculukta bizlerle birlikte oldu. Bizlerle birlikte yol alan tüm kurumlarımıza teşekkür ediyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın psikososyal destek uzmanlarıyla birlikte gerçekleştirilen projede, çocuklarımıza yönelik gösteri ve atölye çalışmaları gerçekleştirdik. Her hafta farklı bir şehirde gösteriler düzenlendi ve binlerce çocuğun kendi Karagöz ve Hacivat tasvirlerini yapması sağlandı.

Ayrıca bölgede bulunan Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphane ve Yayınlar Genel Müdürlüğü'nün Gezici Kütüphaneleri'ne küçük Karagöz perdeleri ve Karagöz tasvir atölyesi için malzemeler sağlandı. Bunun yanı sıra, Ankara, Antalya ve Nevşehir gibi illerde deprem bölgesinden gelen çocuklara yönelik gösteriler ve atölyeler düzenlendi.

Deprem bölgesi ve farklı şehirlerde birçok sanatçı ve üyemiz çalışmalara katkı sağladı. Ümit Bağcı, İsmail Volkan Ceylan, Bülent Aksu, Cemal Fatih Polat, Seyfullah Günana, Gökhan Ay, Emre Bozbay, Seçkin Güneş, Abdullah Beyaztaş, Can İbrahim Atlı, Ali Nihat Yavşan, U. Şafak Poyrazoğlu, Mustafa Tivem ve Tezcan Özbey gibi değerli sanatçılar, yazarlar, gönüllüler, emekleri ve katkılarıyla bu değerli projeye destek verdiler. Ayrıca yine bölgede deprem anından itibaren büyük gayretler sarfeden birçok sanatçı ve kurum oldu. Her zaman olduğu gibi, büyük bir dayanışma örneği sergilendi ve acılarımızın sarılabilmesi için hep birlikte elele gönül gönüle verildi.

En yakın zamanda yine çocuklarımızı ziyaret edip, onlarla Karagöz ve kukla perdesi etrafında buluşmak için hazırlıklarımızı sürdürüyoruz.

Herkese değerli emekleri ve katkıları için teşekkür ediyoruz.

UNIMA BÜLTENİ

Ağustos 2023 / Sayı 11

<http://www.unima.org.tr/>

UNIMA TÜRKİYE MİLLİ MERKEZİ ADINA SAHİBİ
Enis ERGÜN

Editör
Yücel ÖZDEMİR

Yayın Kurulu:
Yücel ÖZDEMİR, Can İbrahim ATLIĞ, Hüseyin DİLAN

UNIMA Türkiye Milli Merkezi
Adres: Konur Sk. 66/12 06640 Bakanlıklar/Ankara
Telefon: 0312 419 48 11
E-Mail: unimaturkiye@gmail.com

Teşekkürler

Abdullah BEYAZTAŞ, Ali Nihat YAVŞAN, Ata CAMUZ, Bülent AKSU, Can İbrahim ATLIĞ, Cemal Fatih POLAT, Emre BOZBAY, Gökhan AY, Halil YILMAZ, İlker AYRIK, İsmail Volkan CEYLAN, Kemal ATANGÜR, Mansur ERK, M. Serdar FIRAT, Mustafa TİVEM, Seçkin GÜNEŞ, Serhat SARI, Serkan Emir ERKMEN, Seyfullah GÜNANA, Sümeyye BOZDEMİR, U. Şafak POYRAZOĞLU, Ümit BAĞCI, Tezcan ÖZBEY, Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü, Kütüphane ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, Karagöz Derneği, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Pervasız Yapım, Özel Tiyatrolar Girişimi, Hadi Poyrazoğlu Geleneksel Türk Tiyatrosunu Yaşatma Derneği, UNIMA Türkiye Millî Merkezi İstanbul ve Bursa şubeleri, Millî Eğitim Bakanlığı

İÇİNDEKİLER

Umut ve Kukla / 1

Bülent AKSU

6 Şubat ve Karagözcü Amca / 3

Mansur ERK

"Deri"nden Bir İz / 5

Ata CAMUZ

Sanat İyileştirir / 8

Seçkin GÜNEŞ

Deprem Acısını Kuklalar İle Paylaşmak / 10

Cemal Fatih POLAT

Yaşasın Karagöz, Yaşasın Gönülden Dayanışmamız! / 12

Kemal ATANGÜR

Onlar Birer Deprem Kahramanı / 14

Şevket ÇETİN

Umut ve Kukla

Bülent AKSU

Kukla, yıkılmış evlerin tozundan ve dumanından sızarak, deprem bölgesinde kalan çocuklara küçük bir delikten güneşin hala var olduğunu gösterdi. Umut hala var, dostlar hala var, neşe hala var, heyecan hala var. Günümüzde her insana ulaşabilen yegâne şey ekran. Bu bazen televizyon, bazen telefon, bazen tablet... İnsan niye buna ihtiyaç duyar? Yaşantısında özlemini duyduğu heyecanı, neşeyi kimse tarafından yargılanmadan, mahremiyet içinde yaşamak için. Bu reddedilemez bir gereksinimdir. Uzun yıllar öncesinde bu gereksinimin bir kısmı da sokaklarda, kahvelerde oynatılan Karagöz ve kukla ile dolduruluyordu. Depremde elinde ki her şeyi kaybeden insanlar için ilk başta barınma ve beslenme en büyük ihtiyaçtı. Bunlar sağlandıktan çok kısa bir süre sonra, insanlar üzerlerindeki şoku atlattıktan sonra üzüntüleriyle baş başa kaldılar. Çadırda yatıyorlardı ama uyumuyorlardı, yemek yiyorlardı ama tadını alamıyorlardı, yaşıyorlardı ama kalpleri atmıyordu. İşte sanat tam da o anda varoluş sebebini gerçekleştirdi. İnsanlara yaşadıkları ya da yaşamadıkları anları sanki o an oluyormuşçasına canlandırarak uykuya dalmış bazı duygularını, coşkularını, neşelerini uyandırdı. Sanki durmuş bir kalbe şok verdi. Bunu yaparken de en etkili olan araçlardan biri kukla ve Karagöz oldu.

Çünkü kukla ve Karagöz her yerde icra edilebiliyordu. İnsanları meydanlarda toplayıp sanatınızı icra edemezsiniz çünkü meydanlar yoktu. İnsanlar önceki hayatlarından kalan üç beş eşyaya -bazen bir hırkaya, bazen sadece bir fotoğrafa öyle bağlanmışlardı ki o eşyaları

çadırlarında bırakıp uzaklaşmak istemiyorlardı. O yüzden sanat onların çadırına gitmek zorundaydı. Kukla ve Karagöz yapısı itibarıyla en ufak alanda, toprak zeminde, bir çadırda, elektrik olmayan bir yerde dahi insanlarla buluşabilirdi. Ben üç kez deprem bölgelerine gidebilirdim. Deprem olduğu ilk hafta şoku atlattıktan sonra bildiğim tüm sivil toplum kuruluşlarına ulaşmaya çalıştım. Tek istediğim beni deprem bölgelerine ulaştırmaları ve sistemli bir şekilde çocuklarla buluşturmalardı. Öyle de oldu. İlk önce 28 Şubat-5 Mart (2023) arası Gaziantep'te UNIMA Türkiye Millî Merkezi, Karagöz Derneği, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle 13 oyun oynattım. Sonrasında 18-21 Nisan arası Oyuncular Sendikası ile Hatay'da 6 oyun, 25-28 Nisan arası Save The Children ile Adıyaman ve Hatay'da 7 oyun oynattım. Bazen günde 2 bazen de tam çadırımıza dönerken "burada çocuklar var ama kimse gelmiyor" denilen bir köye gidip 4 kez kukla oynattım. Bazı yerlerde elektrik vardı ve ses sistemi kullanabildim. Olmayan yerlerde çıplak sesimle oynattım kuklalarımızı. Çocuklar çok ilginç, onlara şartları anlattığınızda ve ne yapmaları gerektiğini söylediğinizde biz büyüklerden çok daha anlayışlı ve uyumlu olabiliyorlar. Oyundan önce "Ses sistemim yok, o yüzden çok sessiz dinlemeniz gerekiyor" deyince çıt çıkarmadan seyretiler beni.

Hiç yorulmadık, hiç acıkmadık. Çocukların gülüşleri doyurdu bizi. Çocuklar yetişkinlerden daha güçlüydü sanki. Koşulları anlayıp hayatlarına devam ediyorlardı. Tek istedikleri bir rutin oluşturulmasıydı sanki. Düzenli barınma, yemek ve eğitim. Ve tanıdık yüzler... Unutulmaz anlar yaşandı. Benim için en güzel anlardan birini sizinle paylaşmak istiyorum. Bir dağ köyünde inanılmaz rüzgârlı bir havayla karşılaştık. Kukla perdemi kurmam imkansızdı. Oturdum bir yükseltiye, çocuklar etrafıma toplandı. Kuklalarımı elime geçirdim ve masal anlatır gibi oynattım oyunumu. Bin yıl önceki sanatçı atalarımın bir bağ kurdum sanki. Deprem bölgesinde ilk oynattığım oyunda da şunu yaşadım. Oyunlarımın birinde pasta yapmaktan bahsediyorum, evin kapısından bahsediyorum ve kuklalardan biri yani panda BoBo annesine sesleniyor. Bunların her birinde kelimeler boğazıma takıldı. Pasta diyemedim, ev diyemedim, anne diyemedim. İzleyen çocukların bundan nasıl etkileneceğini düşünememiştim. Sonra psikolog bir arkadaşımın konuşup oyunları deprem bölgesindeki çocuklara uyarlamaya çalıştım.

1995 yılından bu yana on bine yakın kukla ve Karagöz oyunu oynattım. Hastanede kalmak zorunda olan çocuklara, yetiştirme yurdunda yaşayan çocuklara gönüllü olarak gittim.

1999 Gölcük depreminde de bölgede 1 oyun oynatmıştım. Kadıköy Belediyesi iş birliği ile.

Ama deneyimlerimin hiçbiri bu deprem bölgesinde kukla oynatmaya hazırlamadı beni. Bugüne kadar sanatımı yaparak sadece hayatta kalabildim. Ne sigortam oldu ne de bir ev, araba alabildim. Ama deprem bölgesinden döndüğümde artık bunları dert etmiyordum. Neden bu işi yaptığımı anlamıştım. Amacımı anlamıştım. İyi ki böyle yaşamışım. Biz sanatçıların böyle zamanlar için hazırlığı olmalı. Tıpkı itfaiyecilerin, madencilerin, sağlıkçıların olduğu gibi. Afetler için yapılan hazırlıklara; barınma, beslenme, sağlık, eğitim gibi sanat da eklenmeli. Bir daha hiç böyle bir şey yaşamamak dileğiyle sanatın bir araya getirdiğini ve umut verdiğini hiç unutmamalıyım.

Ve hazırlıklı olalım...

6 Şubat ve Karagözcü Amca

Mansur ERK

Hatay uygarlıkların buluştuğu, kesişme noktasının kenti, aynı zamanda Afrika ve Kuzey Anadolu kırık hatlarının da buluştuğu, kesiştiği kent. Bu kent ne denli uygarlık beşiği ise bir o kadar da büyük sarsıntılara gebe ve bu tür sarsıntıları doğurmuş bir kent.

Nerede yaşadığımın bilincinde olduğum için 7 – 8 yıl öncesinden başlayarak çok yaşlı sitemizin kentsel dönüşümü için 48 daireye dil döktüm ama razı edemedim. Bu kez bari beton çözümlemesini yaptırayım büyük bir sarsıntıda aşağı yukarı ne ile karşılaşacağımızı bilelim dedim. Neyse bunu kabul ettiler. Sözü uzatmayayım bilim dedi ki, büyük bir sarsıntıda bu binalar sizi ezip öldürmez dışarı çıkmanıza izin verir. Nitekim 7- 8 yıl sonra aynen böyle oldu.

Bu 7 – 8 yılı Karagöz perdemi arabanın bagajından eve taşımadan, apartmanın kenarına park ederken yukarıdan düşebilecek su depolarının yaklaşık bir metre öne ve arkaya denk gelmesini göz önünde bulundurarak, sarsıntı sonrasında park yerinden çıkarınca dışarıda ki en uygun park yerinin hesabını yaparak, yatmadan önce telefonları (hanımın ve benim) doldurmuş olarak yatarak, çıkış kapısının hemen arkasına deprem çantası asarak ve ona su ve bisküvi koyarak, belli sürelerde suyu ve bisküviyi evde tüketip yenilerini koyarak, tabi, tapu mapuları da, yan çengellere de mont şemsiye ve benzerini asarak, yatarken daima terliği dışarı baktırarak, yattığım yöne çıkarmayarak ve hep aynı yere çıkarıp,

karanlıkta tak diye ayağıma geçireceğim yere park ederek, çünkü gece karanlığında çıkarken ya da dışarda cam kırıklarına basıp yarılan ayaklarımıza hastane ya da hemşire ya da eczane bulamayacağımızın bilincinde olarak geçirdim.

Sonunda o gelmeyecesiye gün geldi. Her şey hesapladığım gibi gelişti. Hanımla ben dışarı çıktık. Sokakta üşümedik, yağın yağmurda ıslanmadık. Arabada günün ağarmasını bekleyip, ağır hasarlı eve artçı sarsıntıyı bekleyip hemen ardında içeri girip battaniye ve tahin pekmez çıkarıp, kimsenin bize ulaşamayacağı ilk iki günü atlattık.

O gün ve sonrasında yıkıntıların arasında dolaşıp olabildiğince enkaz altından yaralı ya da ceset çıkaran ekiplere yardımcı olduk.

Enkaz altlarından benim de öngördüğüm gibi hep büyük battaniyelere sarılı olanlar çıkıyordu. Hiç küçük battaniyecik görmedim. Çünkü benim (civcivlerim) minnacık gövdelerini saklayacak üçgenciklere denk gelmişlerdi. En azından ben böyle olduğuna inanıyorum. Benim civcivlerim ölmez.

6 Şubat'a değin oynadığım oyunların bozuk paralarının bir kısmını hala saklıyorum. Onlar çerçevelenip duvara asılacak paracıklar. Onları benim civcivlerim, minik elleri ve parmaklarıyla tutup ÖRTmenlerine getirdiler. Onlarda hala minik parmak izleri var. O minik elleriyle Karagözcü amcalarını alkışladılar.

Okulların çoğu sapasağlam, yıkılanların minik öğrencileri konteyner ve çadır okullarda beni beklediler bir ay sonra Hatay'dan Kahraman Maraş'a, Gaziantep'e, Adıyaman'a vb. tüm civcivlerimle buluştum. Onlara gösteriler yaptım. Çünkü perdemi hep bagajda tutmuştum. Biliyordum bir gün civcivlerim için bu perde çok gerekli olacak.

Bu günler geçecek, her şey yerli yerine oturacak ve ben yine yolda yürürken dışa dönük civcivlerim beni görünce –meraba Karagözcü amca diyecekler dışa dönük olmayanlar anasını,

babasını dürtüp beni gösterecekler. Ben de yanaklarından makas alıp gülümseyerek yoluma gideceğim...

"Deri"nden Bir İz

Ata CAMUZ

** Ustam Alpaz Ekler'in anısına...*

İnsan onlarca kere yazar, sonra yırtar atar mı? Nerden başlayacağını bilmeden, ne diyeceğini bilmeden aslında anlatacak çok şey varken... Direk başlayabilir mi? Depremi ilk günlerinden beri aralıklı olarak bölgedeydim. Yıkılmış binalarda canlıları, canlıların birçok çeşidini gördüm ve seslerin en derinini... Hayat devam etmiyor artık biliyordum, edemeyecek de diye düşünüyordum. O kadar acılar gördüm ki yüzler, çocuklar, cesetler gördüm ki ölümü istedim. İnsan ölümü ister mi? Soğuk yüzler, kibirsiz başlar ve ödenemeyen iaşeler arasında bir ara mesleğimi düşündüm. Neden, nasıl, hangi yüzle yaparım diye... Sanat ne ki diye düşünmekten alıkoyamıyordum kendimi. Şairin dediği gibi: Dönüp ardıma bakıyorum: Yoksun sen, ey sanat!

Her şeyi hayata dönüştüren, diyerek ardıma değil önüme bakmam gerekiyordu. Bunca şey içinde nasıl olur da bir çocuğun yüzünü güldürebilirim? Bu benim için suçtu artık. Düşüncelerinden arınmam gerekiyordu.

Düşenin dostu olmaz diye biliyoruz ama düşünene sen de bir tekme vur da demiyoruz. Sonunda dostluk mesajlarını içeren vandal ayağıma giydim sandal çağrışımı -eflatundan mor ötesine seyahat rehberi kıvamında ve özellikle beynimizin hiç dokunulmamış gizemli lob coğrafyasında harikalar diyarına yapılacak bir yolculuğun ilk sosyal sendromunu yaşamıyorum elbette ama zor yüzleşiyorduk.

O korku rüzgârının bitmek bilmeyen, dinmeyen

uğultusunun yanında iş makinelerinin sesleri, ağlayan evlerin dinmeyen gözyaşları ve varolmanın çığlıkları... Hüzünlü rüzgârlar ve kavuran sıcaklar içinde, donan insanlar arasında bir tek Karagöz'ün sesi eksikti binlerce çocuk için bir de kendisi. Kısa süreliğine de olsa avutabildiysek, var oldukları yerden biraz öteye taşıyıp gülümsetebildiysek ne ala dedik ve başladık daha "of hay hak" demeden. Güldük, eğlendik, mutlu olduk, hep beraber inadına sevindik.

"Gerçi büyük bir arkanın büyük bir önü vardır" demiş, Japon atalarım; ama her yüzden tebessümler ışıldayan gözlerden sevimlilikleri gördükçe bizde gözler yalan söylemez ve çocuklar çabuk atlısın diliyoruz orda yaptığımız oyunlar atölyeler elbette tedavi amaçlı değildir ama inanıyoruz ki çocuklarımızda derin bir iz bırakmıştır. Ve onları; var olan gerçekliklerinden, yaşamlarından ve onun kavurucu acımasızlığından uzaklaştırmış hissindeyim.

Açıkçası kaçınıcı gidişimdi bilemiyorum ama dönüşüm büyük heyecanlarla dolu oluyor. Deprem bölgesine tekrar geri dönme heyecanı ile oradan ayrılmak, büyük bir rahatlama hissettiriyor.

Bu sefer on iki gün boyunca Emine ve Lena ile müthiş bir çalışma ile farklı bir deneyim yaşadık ve yeni buluşmalar gerçekleştirdik. Yıkılan bir şehrin enerjisi ancak bu kadar büyük olabilirdi; ayağa kalkmak ve yeniden var olmak için... Hayata devam edebilme enerjisi bize de güç verdi. Bir de Karagözün coşkusu eklenince yıkılmışlığın hüznünü, yaşamın enerjisi ile birleştirip var olmanın coşkusuna dönüştürdük. Bunca kırılan yaşam, duran hayatın içinde çocuklarla birlikte orada olabilmek, eğlenmek, eğlenmeye çalışmak herhalde dünyanın güzelliğini keşfedebilmek demektir. Her gülen çocuğun yüzünde seyre dalan hüznü gözlerinde gördük, ahibbanın sağlığından anladık, Karagöz'lerinde çok şey okuduk... Ve bir o kadar öğrendik. Derken yardımlaşmaya başladık, perde kurma dayanışmasına.

- "Siz bizim için mi geldiniz?" sorusuyla başladı bir yerde Karagöz.

-Evet

-O zaman perdeyi neden siz kuruyorsunuz?
Biz kuralım siz oynatın, demesi yeterdi birinin...
Sonrasında eğlenmelerin...

Ne güzel gözler gördük ne güzel kulaklara hitap ettik çıkarsız, karşılıksız, sevgi dolu. Hiçbirinde hiçbir şey beklemeden ki beklemek en utancıdır vermelerin.

Her yeri güzelleştiremez insan ama elinden gelen her güzelliğe katkıda bulunabilir. Güzelleştiremediği yerleri terk etmemeli, onunla birlikte güzelleşebilir belki.

Göğüsleyebileceğimizi düşündüğümüz bunca duyguyu, hüznü, yaşama olan kırgınlığı yüreğimizde hissettik. Acısıyla üzerimize kahkahalarını püskürten yüzleri ne mutlu ki biz görebildik.

Yaşam koşullarının bu kadar kötü olmasıyla bile hayatta kalınabiliyor. Bunu öğrendik. Bu yaştaki çocuklarımızdan öğreneceğimiz neler neler varmış ve biz oraya giderek kendi payımıza düşen öğretiyi aldık.

Bazen gözlerin açık uyur gidersin ya rüya içinde. İşte o rüya; çocuklarla, kahkahalarla, bitmek bilmeyen her çocuğun yüzünde mutluluk okumakla güzelliklerle devam eden uyanık olma halidir, deprem çocuklarıyla olmak. Çözumsuz bir şeyin olmadığını gözlerinle görmek, canlı canlı yaşamak, umutsuzca düşeni kaldırmaya çalışmak... "Var olmaya çalışan ebeveynler arasında bir nebze de olsa gülücükler saçmasına neden olabiliyorsak çocukların, yaşıyoruz demektir." dedim kendi kendime.

Ne kadar umutluysak bir o kadar da umutsuz oluyoruz oradayken. Çocuklardan biri, kardeşlerini enkazdan nasıl çıkardığını anlatırken hacivatı boyuyordu. Öpüyordu kardeşini yeni doğmuş gibi. Kardeşi abisinin hacivatını kendi Karagözünün yanına isterken; öperek, "bunlar bizim evde oynarsın" diye anlatıyordu. Alıştığı, koşturduğu, misafir ağırladığı ev değildi artık. İçine yalnızca anne, baba, kardeş ve kendisinin sığıldığı konteynerdi. Hiç şikâyetçi değildi, kardeşini öpüyordu...

Felaketten sonra düşündüğüm iki şey vardı; biri yaşıyor muyuz bir diğeri ise gelecek. Evvela üzerinde çalışılması gereken en mühim şeydi, gelecek.

Peki gelecek, gelecek nedir? Ya da gelecek midir? Bir sürü alanda gelecek için çalışmalar sürerken çocuğun kendisine yatırım yapmak bence en doğrusu idi. gelmesi beklenenden bir gelecek gelmedi, birden koyulduk işe. İyi ki koyulmuşuz, ne keyifli dakikalar ve deneyimler yaşadık. Onlarla çalışmayı da hak ediyor muyuz ve hangi yüzle çalışıyoruz düşüncesinin dayanılmaz hafifliğini yaşamaya başladık. Çalışabiliyoruz ve yapabiliyoruz, bunu gönlümüzle de gördük.

Sınır tabelasında isimleri konulmamış iki ülkenin, sınırı belirlenmesi gibidir bir deprem bölgesinde bir şey yapmak. Hangi taraf yapabilmek hangi taraf yapamamak bilemiyorsun. Sınırı bildiğin kadar... Tüm o enkaz için çocuklar için çocuklarla bir şey üretmek o an anları sadece güldürmekle kalmıyor. Onlarda bir iz bırakıyoruz ve içlerine de Karagözü, sanatı, perdeyi üflemiş oluyoruz. İnanıyorum ki o çocuklardan biri, birkaçı ya da birçoğu sanatla uğraşacak kendileri de başka çocukları güldürmenin anlamını bilerek hayatlarını yaşayacak. Yarın unutulabilirler aradan yıllar da geçse o içlerine üflenene sanatı bir yerde dışarı çıkaracaklar. Buna derinden inanıyorum.

Buna inandığım için perdeyi kurmaya devam ediyorum. Çocuklar heyecanınız hiç bitmesin. Varolun.

Sanat İyileştirir

Seçkin GÜNEŞ

Deprem, bir toplumu vurabilecek yıkıcı doğal afetlerden biridir. Bu olayların ani ve ön göremezliği trajedinin ortasında insanların şok, kafa karışıklığı dolayısı ile travma yaşamalarına, çaresiz hissetmelerine neden oluyor. Karagöz sanatçısı olarak sanatın bu bölgelerde rahatlama "nefes alma" ve eğlence "moral" vermedeki etkisine tanık olma fırsatım oldu. Geleneksel Karagöz sanatının depremden sonra o bölgedeki vatandaşlarımıza "özellikle çocuklara" psiko-sosyal destek sağlamak için nasıl uygulanabileceğinin, büyük ve sıkıntılı dönemlerde yüzleri nasıl gülümsettiğinin dolayısıyla sanatın iyileştirici gücünün farkına vardığımı bu sebepten dolayı sanatın iyileştirici gücünün keşfedilmesi gerektiğini vurgulamak isterim.

6 Şubat 2023 Pazartesi 04:17'de meydana gelen ve 10 ili etkileyen depremin ardından, afet bölgesindeki vatandaşlarımız için acil bir psiko-sosyal destek ihtiyacı doğdu. Yıkımın büyük olduğu bölgelerde sanatsal etkinlikler için mekanlar oluşturmak oldukça zor olduğundan, her ne kadar moral ve psiko-destek ihtiyacı olsa da önceliğin yaşamın önceliği, temel ihtiyaçların giderilmesi olduğundan birimlerin ve kurumların gücünü bölmek adına uygulanabilir bir yöntem seçilmeliydi. Gösteriler afetten etkilenen bölgelerde yapılacağından, dikkatli koordinasyon ve lojistik desteğin planlanması, yürütülmesi gerekiyor ve dahi kaynakların sınırlı, finansmanın da önemli olduğu ortadaydı.

Bu zorluklara rağmen, UNIMA Türkiye Milli Merkezi Karagöz ve Kukla gösterilerini icra

etmede sanatçı (kişi) sayısının az olması, etkinlikleri pratik olarak yapılabilmesi, şartların zorlu olduğu bu süreçte, kimseye dokunmadan bu desteğin yapılabilirliği yönündeki tespiti ile gönüllü olarak bünyesinde bulundurduğu tüm sanatçılar ile hazırlık çalışmalarına başladı. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile UNIMA Türkiye Milli Merkezi'nin koordinasyon kurması ile gösteriler büyük bir başarıyla gerçekleştirildi. Bu Proje kapsamında bende Adıyaman ve Malatya'da bulunma fırsatı yakaladım.

Afet bölgesine ilk ulaştığımda, medya aracılığı ile depremin ağır yaralarını biliyor olsam da yıkımın etkilerini bizzat görmek her insanda olduğu gibi benim üzerimde de duygusal yoğunluğa sebep oldu ve performans sergilemek duygusal olarak zorlayıcıydı. Bir sanatçı olarak, afetten etkilenenlere moral ve motivasyon sağlamak ile meydana gelen trajediye duyarlı olmak arasındaki hassas dengede gezinmem gerekiyordu. Ben de sanatımı icra ederken kendi kişisel duygularıyla baş etmeye çalıştım. Ancak yaptığımız etkinliklerin bölgedeki halkımıza getirdiği neşe ve rahatlığı gördüğümde, bir gülümsemenin, hayata dokunmanın verdiği hazzı yaşadım.

Sanatın en karanlık zamanlarda bile bir umut ışığı, ihtiyaç sahipleri için bir teselli olabileceğine şahit olmak benim için paha biçilemez bir tecrübeydi. Kaosun ortasında bile sanatın insanların yaşamları üzerindeki etkisini, afetler ve diğer krizlerle yüzleşmeye devam ederken, sanatın insanları bir araya getirmede ve bir umut ve şifa duygusu sağlamada oynayabileceği rolü hissettim. Bu hissiyattan yola çıkarak Karagöz Sanatını diğer sanat dallarından ayıran bir özelliğe Karagöz sanatının da tedavi edici ve iyileştirici faydalarını nasıl kullanabileceğimiz yönünde çalışmalara başladım.

Geleneksel sanat formları, dünyanın dört bir yanındaki çeşitli kültürlerde şifa ve motivasyon desteği için yüzyıllardır kullanıldığını biliyoruz. Bu sanatlardan biri de nesilden nesile aktarılan Karagöz Gösterisidir. Özellikle duygusal ifadeyi ve salıvermeyi teşvik etmede tedavi edici faydaları olduğunu da biliyoruz. Dolayısıyla grup terapisi ortamlarında, bireylerin duygularını güvenli ve yargılayıcı olmayan bir ortamda ifade etmelerine yardımcı olacak bir sanattır. Örneğin; Karagöz atölyelerinin çocuklar üzerindeki olumlu etkilerinden biri, yaratıcılığın gelişmesi ve hayal gücüdür. Çocuklar kuklaları canlandırmak için hayal güçlerini kullanmaları gerekir. Kendi kukla gösterilerini yaratma ve gerçekleştirme süreci boyunca bilişsel gelişimleri üzerinde olumlu bir etkisi olurken, yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini geliştirebilirler.

Ayrıca Karagöz, izleyicileriyle iletişim kurmak için dili ve sözsüz ipuçlarını (simge) kullanmaları gerektiğinden, çocukların dil ve iletişim becerilerini geliştirmelerine de yardımcı olabilir. En önemli faydalarından biri, duygusal düzenlemeyi ve kendini ifade etmeyi desteklemedeki rolüdür. Gösteri, çocukların duygularını keşfetmeleri, duygularını ifade etmeleri ve zor durumlarla nasıl başa çıkacaklarını öğrenmeleri için güvenli ve destekleyici bir ortam sağlar.

Yani Karagöz gösterisi, kişilerin duygu ve deneyimlerini tehdit edici olmayan bir şekilde işlemelerine yardımcı olabileceğinden, psikolojik rahatsızlıkları veya travması olan çocuklar için tedavi edici bir müdahale olarak da kullanılabilir. Artık psikolojik bir müdahale olarak Karagöz gösterisinin etkinliğinin araştırmaya dayalı olarak değerlendirilmesine duyulan ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Karagöz Sanatın faydalarını destekleyen bazı kanıtlar olsa da en etkili şekilde nasıl kullanılabileceğini anlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç var. Örneğin, çocuklar için yenilikçi ve etkili müdahaleler geliştirmek üzere geleneksel Karagöz sanatçıları ve ruh sağlığı uzmanları arasında iş birliği yapılabilir mi?

Bu ihtiyacın Karagöz Atölyeleri ile terapiye ve kültürel açıdan duyarlı bir yaklaşım sağlayabilecek olan Karagöz sanatını ana akım ruh sağlığı hizmetlerine entegre etme fırsatı var mı? Bilinmez ancak Sanatçılar olarak yeteneklerimizi, afetlerden ve yaşadığı sorunlar ile baş etmekte zorlanan, toplulukları desteklemeye yönelik çalışmalar yapmak, sosyal değişimi teşvik etmek ve herkes için daha iyi bir dünya yaratmak için kullanmamız önemlidir.

Deprem Acısını Kuklalar ile Paylaşmak

Cemal Fatih POLAT

Gecenin bir yarısında telefon çaldı. Gece yarısı çalan telefonlar oldum olası korkutur beni. Daha iki sene önce gece gelen bir telefonda çok sevdiğim bir arkadaşımın ölüm haberini almıştım. O yüzden hiç sevmem gece telefon çalmasını. Arayan kardeşimdi, eyvah dedim, bizimkilerden biri vefat etti. "Abi duydunuz mu?" dedi, "Neyi?" dedim, "Depremi!" dedi. "Çok fena salladı, sizin oralarda oldu zannettik." dedi. "Biz hiçbir şey hissetmedik kardeşim, biz iyiyiz. Geçmiş olsun" dedim ve kapattık. Hemen internetten araştırmaya koyuldum. Kahramanmaraş'ta büyük deprem. Şuradan hissettik, buradan duyuldu şeklinde haberler, şu bina yıkıldı yardım edin, bu sokakta annem var ulaşamıyorum yazılarına döndü! Çok büyük bir deprem olmuştu. Sabah erken kalkacağımız için biraz daha gelişmeleri takip ettikten sonra uyuduk, mecbur! Sabah olunca olayın vahameti daha net ortaya çıkmıştı. Deprem bölgesinden fotoğraflar, deprem anına dair videolar her taraftaydı. Herkes yardım istiyor; sokak, apartman isimleri paylaşılıyordu. Elimizden hiçbir şey gelmeden paylaşabildiğimiz kadar bilgi paylaşmaya çalışıyorduk. Öğlen ikinci deprem olunca olay çok daha farklı bir boyuta döndü. Perişanlık! Çaresizlik! O anları yazmak dahi çok zor ki o anları yaşamak...

Hemen bölgeye gitmek istedim birçok insan gibi. Bir taşı kaldırırsam kâr diye düşünüyordum. Fakat bireysel araçlarla bölgeye seyahat edilmemesi uyarıları yapılıyordu. Kara yolları tıkanmıştı, hava yollarında ise bilet bulunamıyordu. Elimiz kolumuz bağlı oturduk, bölgeye yardım götüren kuruluşlara maddi

destekle vicdanımızı susturmaya çalışıyordum ama olmuyordu. Fiziki olarak bir şeyler yapmak istiyordum. Yardım tırlarına malzeme yüklemek için belediyelerin kampanyalarına destek olmaya çalıştım ama aslında aklım, bölgedeki çocukların ne yaptığıydı! Öncelikler vardı ama onlar çocuktı ve onların da oyuna, o anı unutmaya ihtiyaçları vardı. Bireysel olarak gitmem mümkün değildi. Ekip halinde organize bir çalışma çok daha etkili olurdu. O noktada Enis Ergün Hoca ilk günden beri yürüttüğü çalışmaları ilk fırsatta Karagöz Derneği ile Kültür ve Turizm Bakanlığı iş birliği ve desteği ile hayata geçirdi. Depremın üzerinden çok geçmeden önce Malatya'da küçük çaplı bir çalışma yapıldı. Bahadır Bıyıklı Ustayla birlikte gönüllere dokunmuşlardı. Proje büyümüş ve yine hayırseverlerin desteği ile bir karavan alınmış ve bu proje için kullanıma tahsis edilmişti. Hatay'da başlayacak proje Gaziantep'te devam edecekti. Hatay'a Ümit Bağcı ustayla beraber gitmişler, tüm ilçelerini, durabildikleri tüm çadırları ziyaret etmişlerdi. Enis Hoca karavanla Gaziantep'e devam etti ve biz de Bülent Aksu hocamla burada katıldık. Depremden önce şubat ayının sonuna Mardin'de gösteri organize etmiştik fakat depremten ötürü ilk başta iptal ettik. Daha sonra bölgeye gelen depremzedeler için tekrar organize ettik ve ben Mardin'deki depremzedelere gösteriler yaptım iki gün içerisinde.

Seyirci doldurmuştu salonu, büyüklerin yüzlerinden olayın vahametini yavaş yavaş hissetmeye başlamıştım. Televizyonda ya da sosyal medyada çok görüntü gördük depreme dair, insanların hallerini arz ettiği videolar gördük; ama o insanları yakından görmek çok daha farklıydı. Bir şeyler söylemek istiyorsun ama beyhude...

Oyundan önce dilim döndüğünce, gaf yapmadan bir nebze yüzlerde tebessüme vesile olmak için geldiğimizi anlatan kısa bir konuşma yaptım ama neler söyleyebildiğimi inanın şu an hatırlayamıyorum. Hem teselli vermeye çalışıyorsunuz hem de aman akıllarına depremi getirecek bir şey söylemeyeyim diye kısa tutmaya çalışıyorsunuz. Çok şükür Mardin'de iki gün boyunca hem çocukları hem anne babaları birazcık da olsa güldürdük, eğlendirdik Karagöz ile. Mardin'den, Gaziantep'e karayoluyla geçtim ertesi gün. Gaziantep'te merkeze yakın bir gölet kenarındaki karavankentte konaklayacaktık. Hayatımda ilk defa bir karavanda kalacaktım. Enis Hoca bizden birkaç hafta daha tecrübeliydi karavanda kalma konusunda ama alışmıştı.

Çok yoğun bir hafta geçirdiği her halinden anlaşılıyordu ama bunu belli etmemeye çalışıyordu. Ertesi gün erkenden kahvaltı yapıp Gaziantep'in Nurdağı ilçesine hareket ettik. Depremi en çok etkilediği yerlerden biriydi. Mardin'den Gaziantep'e gelirken yıkılan herhangi bir yer görmedim. Gaziantep merkezden akşam vakti geçerken pek anlayamadığım yıkıntı ve enkazlar depremden ötürü mü oluşmuştu yoksa eskidiği için yenisi yapılacağı için zaten yıkılacak inşaatlar mıydı bilemedim. Ama Nurdağı'na doğru yaklaştıkça çatlayan bina duvarları, kayalıklardan yola düşen taşlar görmek ve en nihayetinde de yan yatmış, tamamen yıkılmış binaları yakından görmek çok etkilemişti beni. Hayatımda ilk defa böyle bir manzara ile karşılaşılıyordum. Hemen aklıma bu binalardan yaşayan insanlar gelmişti. Hepsi kurtulmuş muydu acaba? Yoksa hala içeride olan birileri var mıydı? İlçe merkezine yaklaştıkça bina enkazları artmıştı, sağlam bina ise neredeyse hiç yoktu! Bu manzara eşliğinde oyunumuzu oynayacağımız çadırlara gittik.

Eğer gittiğimiz yerde elektrik imkânı ve biraz dahi karanlık olabilen çadır varsa ben Karagöz oynatacaktım yoksa Bülent Hoca kukla oynatacaktı. Beş gün boyunca çoğunlukla elektriğin olmadığı ve karanlık olamayan yerler çoğunlukta idi.

Oyunlarımızda mümkün olduğunca söylediğimiz şeylere dikkat etmeye çalışıyorduk. Karagöz evine gitmiyordu mesela, evi perdede görünse dahi. Şarkılar, şakalar duruma göre değişmişti. Yakın zamanda bölgede kukla tiyatrosu yapan bir grubun insanlar üzerindeki etkisini görünce acı acı gülmüştüm. Biz nelere dikkat ediyoruz, insanlar neler yapıyor! Biz aman o anı tekrar yaşamalarını, tetikleyici bir cümle bir kelime söylemeyelim derken üzerine travma ekleyenler var. Her gittiğimiz yerde tebessümle karşılandık. Hem yetkililer hem de çocuklar sardı etrafımızı. Çocuklar oyunu izlerken, şakalara gülerken onları izlemek çok farklı bir andı! Gözyaşlarınızı tutmak zorundaydınız. Çünkü öyle bir ortam ki herkes ağlamamak için kendini zor tutuyor, bu yüzden de kendini oyuna kaptırıyordu. Çocuklardan çok yetişkinlerin güldüğünü ise söylemeden geçemeyeceğim. Belki de hayatlarında ilk defa kukla gösterisi izliyorlardı ya da çocukken izlemişlerdi. Yaşadığı andan ayrılıp çocukluğuna gidiyorlardı belki de. İşte bu havada geçti okul bahçelerinde, çadır kentlerde, parklarda, halı sahalarda oynadığımız Kukla ve Karagöz oyunları. Yıkımın olduğu yerlerde gösteri yapma hissi Mardin'deki depremzedelere oynadığım oyunlardan çok daha farklıydı. Mümkün olduğunca çok yere gitmeye çalıştık. Programda olmayan yerlere dahi geldiğimizi duyan kişilerin yönlendirmesiyle gitmeye çalıştık. Hep daha güzel zamanlarda tekrar görüşmek ümidiyle diyerek ayrıldık çadırlardan. Gönüllerde, yüzlerde biraz olsun tebessüme vesile olmaya çalıştık. Biz beş günün sonunda Bülent Hoca ile beraber döndük İstanbul'a.

Enis Hoca gelecek olan arkadaşları almak üzere Kahramanmaraş'a doğru devam etti. Tüm deprem bölgesi ilan edilen illerde devam etti program. Bunun bir parçası olmak çok güzeldi. Oyunlardan sonra dediğim gibi bitirmek istiyorum. Allah bir daha böyle bir acı yaşatmasın! Daha güzel zamanlarda tekrar oralarda gösteriler yapmak dileğiyle.

Yaşasın Karagöz, Yaşasın Gönülden Dayanışmamız! Kemal ATANGÜR

6 Şubat depremi ile birlikte millet olarak çok büyük bir yıkım yaşadık. Bununla birlikte tüm ülke tek yürek olup yaraları sarmak için adeta yarıştık; maddi manevi bu seferberliğe katılıp elimizi taşın altına koyduk. Her manada asrın felaketi olan bu depremin yaralarını sarmaya çalıştık.

Adıyaman Gölbaşı ilçesinde yoğunlaşan Tokat yardımı, Tokat Valisi Numan HATİPOĞLU'nun bölgede önceden kaymakamlık yapmasından ötürü daha bir anlam kazandığından canla başla yardım çalışmalarına geçildi. Tokat Belediye Başkanı Eyüp EROĞLU ve belediye çalışanları, Tokat il özel idaresi çalışanları deprem bölgesinde her alanda ter döktüler, dua aldılar. Enkaz kaldırma, depremzedelerin barınması, doyurulması, giydirilmesi, ısıtılması... Bütün bunlar hiç ihmal edilmeden her biri büyük bir aşk ile yerine getirildi. Aradan bir ay geçmiş, yoğun sıkıntılar az biraz hafiflemişti.

Kent Konseyi Başkanımız Abdullah GÜRBÜZ, Adıyaman Gölbaşı'nı Tokat Kent Konseyi olarak ziyaret edeceklerini, çocuklara Karagöz oynatmak için vaktimin müsait olup olmadığını sordu. Elbette müsaittim. Hatta can atıyordum. Aynı günlerde yani şubat ayının sonuna doğru UNIMA Türkiye Millî Merkezi Başkanımız Enis ERGÜN'ün öncülüğünde özellikle genç karagözcü arkadaşlarımız bölgeye gitmiş ve depremzede evlatlarımıza Karagöz oynatmaya başlamışlardı bile. 5 Mart Pazar günü saat 14.00'da Gölbaşı'na ulaştık.

Manzara hakikaten içler acısıydı. Saat: 16.00'da Tokat İl Özel İdaresi'nin kurduğu büyük çadırdaki perdemizi açıp ışığımızı yaktık. Hakikaten görülmeye değerdi. Çocuklar o kadar güzel seyrettiler ki esprileri o kadar güzel karşıladılar ki adeta bir onlar Karagöz oldu bir ben. Gülmeleri, kahkahaları çadıra sığmadı.

Tokat Kent Konseyi bir hayli oyuncak, boyama kitabı, boya kalemi vesaire götürmüştü; onlar dağıtıldı. Onları alırken de çocuklar çok heyecanlandılar, sevindiler. Fakat Karagöz seyrederken bambaşka idiler, sanki başka bir aleme dönüşmüştü koca çadır. Yıllardır Tokat'ta Karagöz oynatıyorum, birçok yere de gittim ve gösteri yaptım. O gün şunu anladım ki Karagöz bizim kanımızda, damarımızda, mayamızda var. Hakikaten bizi en çok eğlendiren Karagöz'dür. Kaldı ki Türk tiyatrosunun temel taşıdır, Karagöz...

Karagöz'den hareketle yazılan oyunlar tutuyor, filmler seyredilme rekorları kırıyor. Buna bir kez daha üstüne basa basa şahit oldum. Türk kültürünün temel taşlarından olan Karagözümüz bir kez daha yaraları sarıyor, evlatlarımızın, kardeşlerimizin yüzünü güldürüyordu.

Bu büyük coşkuyu gören Belediye Başkanımız, Tokat Belediyesi etkinlik aracının üzerinde konteyner mahallesinde de bir gösteri yapmamı rica etti. Saat: 19.00'da Karagöz perdesi tekrar aydınlandı. Orada da aynı muhteşem tabloya şahit olduk.

Büyük küçük, kadın erkek, yaşlı genç herkes Karagöz ile bütünleşti. Yaşanan o büyük acı kırk dakika askıya alındı sanki. Yüzler güldü, gözler güldü, kalpler güldü.

Sağ olasin KARAGÖZ! Sen ne maharetlisin.

Bu güzel milletin kalbine nasıl bir taht kurdun ki bu kadar teveccüh gösteriyorlar sana. Oyunun akabinde alkışlarla, gülen gözlerde gördüğümüz sevinçle tekrar Tokat'a doğru yola çıktık. Gece saat: 02.00'da Tokat'a geldiğimizde aklımızda fikrimizde, gönlümüzde o gülmeler, o güzellik vardı. Allah'a şükürler olsun ki böyle büyük bir kültür hazinesinin içindeyiz.

Yaşasın Karagöz, yaşasın gönülden dayanışmamız.

Onlar Birer Deprem Kahramanı

Şevket ÇETİN

Hayallerin gömülü kaldığı şehirlerde gönülleri yaralı olan çocuklara umut olabilmek için düştük yollara. Onların hayalleri sönmüştü. Yıkılmıştı, top koşturdukları sokaklar. Ne kadar merhem olabildik yaralarına bilemiyoruz; ama o an ki mutluluklarını görmek, bize umut vermişti. Onlar küçük yaşta yeniden başlamak zorunda kaldılar.

Yaşanan acının kimisi farkındaydı, kimisi hâlâ farkında olmadan “Anne evimize ne zaman gideceğiz” diyordu. Yanımızda yeni umutlar ve bir nebze moral olsun diye götürdüğümüz kuklalar onların yüzünü güldürmüştü. Onların güler yüzü ve inançları bizlere de umut olmuştu. Türk topraklarından çıkan bu sanat yine Türk insanına merhem oldu. Onlara çadır kentlerde, tarlalarda, sokaklarda yeniden umut olmak için köy köy gezip, gösteriler yaptık. Bu topraklardan çıkmış kuklalarımız, Karagöz’ümüz, ortaoyunumuz bu sefer sadece eğlendirmeye değil, bu acıyı yaşayan insanlarımızın yanında olabilmek için gitmişti, deprem bölgesine. Yıkılan hayallerin yerine yeni hayaller kurmak için bir başlangıç olsun diye.

Onların durumlarını görünce gözlerimiz doluyordu; fakat ağlayamazdık. Çünkü; onların acılarını unutturup güldürmeye gelmiştik. Gösteriyi izleyen çocuklar bir an her şeyi unutmış gibiydiler. Umutla dolu gözleri sevinçle gülerken bize de umut oldular. Bizler belki enkazda çalışamazdık, çadır kuramazdık, onları tedavi edemezdik ama durup düşündük. Bu taşın altına elimizi nasıl koyabiliriz diye. Halkımızın bu acısına yine halkımızın sanatıyla yardım edebiliriz, dedik. Topladık, yeni hayallere

yelken açacak çocuklar için geçmişten gelen sanat bavulumuzu. Karagöz’ümüzle, kuklalarımız ve hayallerimizle birlikte çaldık kapılarını.

Belki eski ustalarımızı daha iyi anladık. Onlar ellerinde Karagöz sandığı köy köy gezerek bugünlere ulaştırdılar, bu sanatı. Şimdi bu bayrak bizdeydi. Bu sefer ülkemizde yaşanan bu acıya umut olmak için gitti, hayal perdesini karakterleri. Bizi biz yapan bu değerleri sadece iyi günümüzde değil, kötü günümüzde de yanımızda olduğunu hissettirelim diye çıktık yola. Evler yıkılmıştı, sokaklar yok olmuştu; ama çocuklar yine de gülmeyi unutmamışlardı. Bir tebessüm bir oyuncak onları sevindire biliyordu. Bu kadar yüce gönüllülerdi. Oradaki çocuklar depremzede değil, bir deprem kahramanıydı. Güçlüydüler ve bu güçleri bizlere güç verdi. Güzel anıların yenileri olsun diye durmadan yorulmadan otuz yedi gün köy köy gezdik, onlardan aldığımız bu güçle.

Perdenin ışığı yandığında ya da bir kuklayla karşılaştıklarında başka bir boyutta yaşıyorduk o güzel dakikaları. Hiçbir şey olmamış gibi eğlenmeyi biliyorlardı, çocuklar. Buruklukları ailelerde gördük.

Bir baba gösteriden sonra yanıma gelip “Çocuğum annesini kaybetti, bir haftadır yüzünü güldüremiyordum. Allah razı olsun sizden” dediğinde içimiz parçalandı; ama bu sanatın büyüklüğünü ve doğru işi yaptığımızı bize bir kez daha göstermişti. Evet biz insanlara dokunuyorduk, bu sanatla.

Yaşayan bir sanattı. Geçmişten günümüze yaşanan acıları, sevinçleri ve kültürleri zamanımıza getiren bir zaman makinesi gibiydi. Bu zaman makinesinde “Deprem Kahramanları” çocuklarla bir yolculuk yaptık. Artık bizlerde bir kurtarma ekibiydik ve hayalleri kurtarıyorduk. İşimiz zor, bu hayallerin hep yeşil kalması gerekiyor. Sanatımızın kaderinde yolculuk var. Bu yolculuğa kahramanlarla çıktığımız için ve onların yüzlerindeki bu gülümsemeyi yanımızda getirdiğimiz için çok mutluyuz. Depremde gördük ki bizim sanatımız taşınabilir bir sanat.

Onların bize ulaşmasını beklemeyeceğiz. Eğer hâlâ birileri Karagöz’ü tanımıyorsa, bizim kuklalarımızla tanışmamışsa biz onlara ulaşamadığımız içindir. Yolumuz uzun, taşınacak çok hayal ve sevinç var. Bunlar çadırlara sığmayacak kadar büyük hayaller.

Gelecekte görüşmek üzere DEPREM KAHRAMANLARI...

HAYAL CADIRI

DESTEK KUMPANYASI

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

UNIMA
TÜRKİYE

KARAGÖZ
DERNEĞİ

unesco
Türkiye Milli Komisyonu

PERVASIZ YAPIM

HADİ POYRAZOĞLU
GELENEKSEL TÜRK TİYATROSUNU YAŞATMA DERNEĞİ

MALATYA

HATAY

HATAY

HATAY

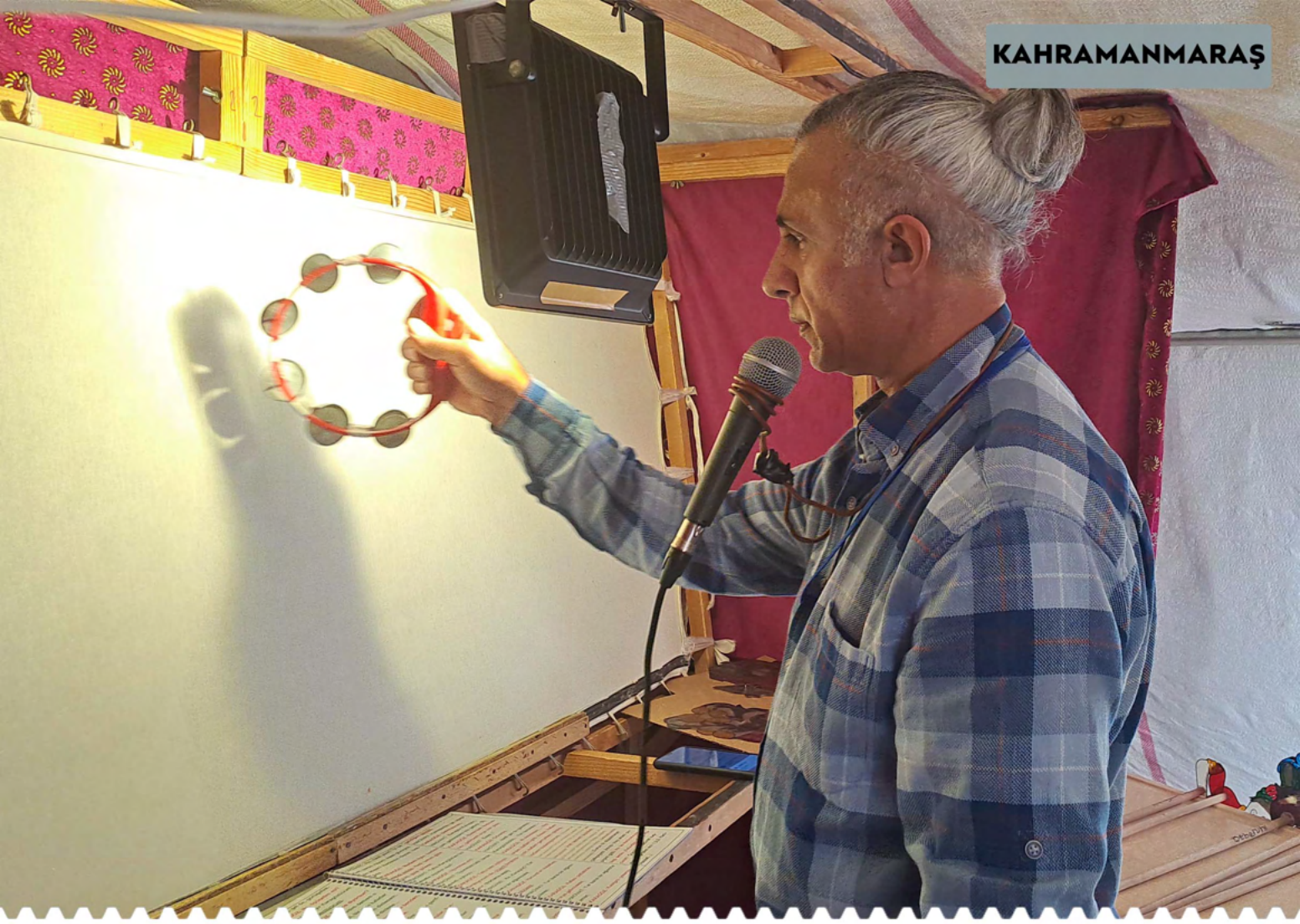
GAZİANTEP

GAZİANTEP

ADİYAMAN

ADİYAMAN

ADİYAMAN

ADİYAMAN

ADYAMAN

ADYAMAN

MALATYA

MALATYA

ANKARA

ANKARA

ANKARA

ANKARA

NEVŞEHİR

NEVŞEHİR

